

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobce: **MKM Europe Media s. r. o.**
sídlem Politických obětí 118, 738 01 Frýdek - Místek
zastoupený advokátem Mgr. Jaroslavem Topolem
sídlem Na Zlatnici 301/2, 147 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 2771/117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 8. 2014, č. j. MSK 92590/2014

takto:

I. V řízení se pokračuje.

- II. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 8. 8. 2014, č. j. MSK 92590/2014 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Jaroslava Topola, sídlem Na Zlatnici 301/2, 147 00 Praha 4.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou ze dne 23. 9. 2014 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 8. 2014, č. j. MSK 92590/2014, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu Města Frýdek – Místek ze dne 19. 6. 2014, č. j. MMFM 67931/2014, kterým byla žalobci uložena pokuta za spáchání správního deliktu podle § 10 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“) ve výši 1 500 Kč, když jako provozovatel vozidla tov. zn. BMW, RZ X nezajistil, aby při užívání tohoto vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, neboť dne 31. 1. 2014 ve 13:10 hodin na ulici U Staré pošty ve Frýdku řidič vozidla stál s tímto vozidlem v rozporu s vodorovnou dopravní značkou V 12c „Zákaz zastavení“ a současně ve vzdálenosti kratší než 5 m za hranicí křižovatky, čímž řidič porušil povinnosti stanovené § 4 písm. c) a § 27 odst. 1 zákona o silničním provozu.
2. Žalobce namítá, že žalovaný nesprávně posoudil námitku žalobce prezentovanou v odvolání, když podle žalobce správnímu orgánu nevzniklo právo zahájit řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, neboť neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Správní orgán vyzval žalobce dne 19. 2. 2014 ke sdělení osoby řidiče předmětného vozidla. Žalobce dne 6. 3. 2014 sdělil jméno, datum narození a trvalé bydliště uvedené osoby. Správní orgán poté, co se předvolání k jednání určené označené osobě vrátilo jako nedoručené, považoval toto za okolnost směřující k průtahům a věc podezření ze spáchání přestupku dne 29. 4. 2014 odložil. Žalobcem označený řidič měl adresu pobytu na území Slovenska; správní orgán měl požádat registr obyvatel SR o informaci o trvalém bydlišti řidiče. Uvedené osobě navíc mohl ustanovit opatrovníka. Skutečnost, že se řidič vozidla jako přestupce již nevyskytuje na původní adrese, nemůže být dávana v neprospěch žalobce jako provozovatele vozidla. Správní orgán také mohl vyzvat žalobce k doložení svého tvrzení o řízení vozidla uvedenou osobou.
3. Žalobci dále nebyla dána možnost se před vydáním rozhodnutí seznámit s podklady pro rozhodnutí a k těmto se vyjádřit. Předvolání k ústnímu jednání neobsahovalo konkrétní informaci o tom, že se žalobce bude moci seznámit s podklady pro rozhodnutí a legitimně očekával, že mu bude doručena samostatná výzva k uplatnění svého práva podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Žalobce dále namítl, že nebyla prokázána trestnost jednání, když správní orgán vycházel pouze z fotografické dokumentace údajného porušení dopravního značení, ze které je patrné, že vozidlo žalobce

stojí vedle chodníku, kde je i viditelné, že na okraji vozovky je bílá čára; to však není značení V 12c, neboť podle přílohy 4 vyhlášky č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích, musí mít dopravní značení V 12c žlutou barvu.

4. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na napadené rozhodnutí a dále uvedl, že poučení o právu vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí je obsaženo v předvolání k ústnímu jednání. K tomuto se žalobce ani jeho zástupce nedostavili, žalobce tedy nemůže namítat, že byl zkrácen na svém právu vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí.
5. Řízení v projednávané věci bylo usnesením podepsaného soudu ze dne 5. 5. 2016 přerušeno do pravomocného skončení řízení vedeného u Ústavního soudu pod sp. zn. Pl. ÚS 15/16, tedy řízení o návrhu na zrušení ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. Řízení před Ústavním soudem bylo ukončeno Nálezem Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2018, kterým byl návrh zamítnut. Tím také odpadl důvod přerušení řízení; soud tak výrokem I. tohoto rozsudku rozhodl o jeho pokračování.

Zjištění z průběhu správního řízení

6. Ze správních spisů soud zjistil, že dne 17. 2. 2014 oznámila Městská policie Frýdek – Místek Magistrátu Města Frýdku – Místku (dále jen „MMFM“) podezření ze spáchání přestupku neznámou osobou, spočívající v tom, že při řízení vozidla tov. zn. BMW, RZ X šedé barvy dne 30. 1. 2014 v 13:10 hodin na ul. U Staré pošty ve Frýdku – Místku tím, že vozidlo stálo v rozporu se značením V 12c „Zákaz zastavení“ a v rozporu s § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu stálo ve vzdálenosti kratší než 5 m za hranicí křižovatky. K Oznámení byla připojena fotodokumentace, z níž vyplývá, že označené vozidlo stálo při okraji chodníku na místě vyznačeném žlutou plnou čarou. Magistrát Města Frýdku – Místku vyzval dne 19. 2. 2014 žalobce buď k úhradě částky 300 Kč podle § 125h odst. 1 zákon o silničním provozu, nebo k označení řidiče, který v inkriminované době vozidlo žalobce řídil. Na uvedenou výzvu žalobce prostřednictvím zmocněnce společnosti FLEET Control, s.r.o., sdělil, že v předmetné době vozidlo žalobce řídil pan D. T., nar. X, bytem M. M. 50, Š., Slovenská republika.
7. Dne 24. 3. 2014 vyzval MMFM osobu označenou žalobcem jako řidič předmetného vozidla k podání vysvětlení v souvislosti s projednávaným podezřením ze spáchání přestupku. Výzvu zaslal MMFM na adresu sdělenou žalobcem; byla však vrácena jako nedoručená s tím, že podle vyznačení doručovacího orgánu byla zásilka nevyžádána. Nato dne 29. 4. 2014 učinil MMFM záznam o odložení věci podezření ze spáchání předmetného přestupku, neboť nebyly zjištěny skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.
8. Následně dne 29. 4. 2014 předvolal MMFM žalobce k ústnímu jednání dne 19. 5. 2014. V rámci poučení na tomto předvolání bylo uvedeno mj. „Nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost se vyjádřit k podkladům rozhodnutí (§ 36 správního řádu).“ K nařízenému ústnímu jednání se žalobce ani jeho zástupce nedostavil. MMFM tak dne 19. 6. 2014 rozhodl o uložení pokuty žalobci ve výši 1 500 Kč za správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit tím, že jako provozovatel vozidla tov. zn. BMW, RZ X nezajistil, aby při užívání tohoto vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a

pravidla provozu na pozemních komunikacích, neboť dne 31. 1. 2014 ve 13:10 hodin na ulici U Staré pošty ve Frýdku řidič vozidla stál s tímto vozidlem v rozporu s vodorovnou dopravní značkou V 12c „Zákaz zastavení“ a současně ve vzdálenosti kratší než 5 m za hranicí křižovatky, čímž řidič porušil povinnosti stanovené § 4 písm. c) a § 27 odst. 1 zákona o silničním provozu.

9. K odvolání žalobce, v rámci kterého tento namítal pouze to, že měl správní orgán věc řešit s přestupcem, který mu byl znám a dále, že je žalobce projednáván pro více deliktů, o nichž mělo být vedeno spojené řízení, rozhodl žalovaný dne 8. 8. 2014 napadeným rozhodnutím. Postup správního orgánu prvního stupně shledal žalovaný správným, když výzvu k podání vysvětlení se nepodařilo označenému řidiči doručit. Z fotodokumentace bylo prokázáno, že předmětné vozidlo stojí téměř celou svou délkou v místě označeném dopravní značkou V 12c „Zákaz zastavení“ (žlutá čára rovnoběžná s okrajem vozovky). K námitce vedení dalších řízení žalovaný uvedl, že s žalobcem žádná další řízení o správním deliktu, která by mohla být spojena s řízením v projednávané věci, vedena nebyla.

Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci rozhodl soud bez jednání v souladu s ust. § 51 s. ř. s., neboť účastníci s takovým postupem vyjádřili souhlas.
11. Krajský soud se nejprve zabýval námitkou žalobce stran nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku ze strany MMFM jako správního orgánu prvního stupně. Otázkou, kam až vedou ony „nezbytné kroky“ ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015 – 32, přičemž na uvedenou otázku odpověděl po podrobné interpretaci právní úpravy a shrnutí dosavadní judikatury (viz odst. 15 až 17), že „moc daleko ne“. V rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46, na nějž rozsudek č. j. 1 As 237/2015 – 32 odkazuje, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. [...] Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014 – 21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.“*
12. Krajský soud proto musel vyhodnotit, zda nedoručení výzvy k podání vysvětlení osobě označené provozovatelem za přestupce může být důvodem pro odložení věci. Nejvyšší

správní soud v obdobných věcech seznal, že správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, např.

- pokud správní orgán neprováděl žádné další šetření za situace, kdy provozovatel vozidla označil za jeho řidiče osobu, která krátce po spáchání přestupku zemřela, přičemž bylo zjištěno, že se jednalo o osobu, která s ohledem na závažnost svého zdravotního stavu nebyla způsobilá vozidlo řídit (rozsudek ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016-40);
- pokud provozovatel vozidla označil za jeho řidiče pana P. K., jakožto osobu správním úřadům i soudům známou pro častá obstrukční jednání v řízeních o dopravních přestupcích, tudíž se správní orgán ani nepokoušel danou osobu kontaktovat (již výše citovaný rozsudek ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46, a dále rozsudek ze dne 29. 3. 2016, č. j. 1 As 7/2016-30);
- pokud by správní orgán nebral za relevantní indicii vedoucí ke zjištění totožnosti řidiče vozidla oznámení osoby, která se opakovaně dobrovolně nahlásí jako řidič vozidla, avšak následně v řízení o přestupku tuto skutečnost popírá (rozsudek ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45);
- pokud správní orgán neprováděl žádné další šetření za situace, kdy provozovatel vozidla označil za jeho řidiče osobu, která výslovně odmítla podat ve věci vysvětlení (rozsudek ze dne 23. 3. 2016, č. j. 6 As 128/2015-32);
- pokud správní orgán neprováděl žádné další šetření poté, co se pokusil doručit provozovatelem označenému řidiči předvolání k podání vysvětlení, které se nezdařilo, neboť se jednalo o doručování na adresu do zahraničí, odkud se zásilka vrátila s tím, že adresát je neznámý (rozsudky ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45, a ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 135/2016-17).

13. Přestože je tedy pojem „nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku“ posuzován Nejvyšším správním soudem poměrně benevolentně, je dle názoru krajského soudu nutné, aby ono „činění nezbytných kroků“ nebylo pouhou formální činností, jež má sloužit k překonání překážky bránící možnosti zahájit řízení o správním deliktu dle § 125f zákona o silničním provozu. Ve výše uváděných příkladech z judikatury Nejvyššího správního soudu se vždy poté, co provozovatel vozidla na výzvu správního orgánu označil určitou osobu za řidiče svého vozidla v době spáchání přestupku, objevila určitá okolnost, jež sama o sobě vyloučila pravděpodobnost, že se jedná o pravdivé tvrzení, popř. okolnost, která nastala při doručování zásilky obsahující předvolání k podání vysvětlení označenému řidiči vozidla, jež neumožnila správnímu orgánu učinit závěr o tom, že přestupek mohla vskutku spáchat provozovatelem označená osoba. Provádění dalšího šetření by v takových případech již bylo možné označit za rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, jdoucí nad rámec zákonných povinností správního orgánu a proti účelu předmětné právní úpravy ve smyslu výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46.

14. Za uvedenou okolnost však krajský soud nepovažuje pouhé vrácení nedoručené zásilky obsahující předvolání k podání vysvětlení při sdělení doručujícího orgánu, že zásilka nebyla vyzvednuta jako „nevyžádaná“. Krajský soud sice plně souhlasí s názorem Nejvyššího správního soudu, vysloveným v rozsudcích ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 135/2016-17 a ze dne 18. 5. 2016, č. j. 3 As 204/2015-22, že po provozovateli vozidla lze

legitimně požadovat, aby již od počátku nesl odpovědnost za správnost a aktuálnost údajů, které o řidiči vozidla poskytuje, neboť lze předpokládat, že přiměřeně obezřetný provozovatel znalý svých práv a povinností podle zákona o silničním provozu zapůjčí své vozidlo pouze takové osobě, které důvěřuje a o níž má aktuální kontaktní informace, které by v případě jejího přestupkového jednání mohl sdělit správním orgánům, avšak nelze provozovatele vozidla činit odpovědným za to, že si osoba, jíž dal k dispozici své vozidlo, bezvýjimečně přebírá poštu.

15. Krajský soud proto dospěl k závěru, že odložení přestupkové věci dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích bylo v posuzované věci předčasné, neboť správní orgán prvního stupně neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, když poté, co se mu vrátila jako nevyzvednutá zásilka obsahující předvolání k podání vysvětlení od D. T., neučinil žádný další krok směřující k prověření toho, zda by se vskutku nemohlo jednat o osobu, proti níž by mělo být zahájeno řízení o přestupku. Mohlo se tak jednat např. o pokus o opakované doručení nebo dotaz na žalobkyni ke sdělení dalších kontaktních údajů, např. telefonu na uvedenou osobu, či ke sdělení dalších skutečností, z nichž by bylo možné její možné pachatelství dovodit. Námitka žalobce, že správní orgán prvního stupně neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku je tedy důvodná. Bylo na žalovaném, aby tuto vadu řízení před správním orgánem prvního stupně napravil; ten však jeho postup aproboval.
16. Jako důvodnou shledal krajský soud také námitku vadného poučení podle § 36 odst. 3 správního řádu. Jak vyplývá ze spisového materiálu, byl žalobce pouze obecně poučen v rámci předvolání k ústnímu jednání před správním orgánem tak, že *„Nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost se vyjádřit k podkladům rozhodnutí (§ 36 správního řádu).“* Z uvedeného vyplývá, že žalobce nebyl nijak konkrétně poučen o tom, v jakém časovém horizontu má právo před vydáním rozhodnutí se seznámit s podklady pro rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Jak však vyplývá z rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 6. 2009, č. j. 15 Ca 258/2008-55, publ. ve Sb. NSS pod č. 2664/2012, *„Pokud je účastníku správního řízení uděleno správním orgánem poučení o tom, že procesní práva, která mu pro dané správní řízení náleží, může uplatnit po celou dobu trvání tohoto řízení, aniž by mu před ukončením dotyčného řízení bylo dáno na vědomí, k jakému datu správní orgán hodlá vydat rozhodnutí ve věci, zakládá to vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. pro porušení § 36 odst. 3 správního řádu z roku 2004 v návaznosti na čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, které garantují účastníku správního řízení možnost prezentovat své stanovisko k důkazním prostředkům shromážděným ve správním řízení ve fázi před vydáním rozhodnutí.“* Správní orgán tedy měl žalobce poučit tak, aby bylo zřejmé, k jakému okamžiku před vydáním rozhodnutí ve věci může žalobce uplatnit své právo seznámit se s podklady rozhodnutí a příp. se k nim vyjádřit. V projednávané věci to platí o to více, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo vydáno až jeden měsíc po proběhnuvším ústním jednání. Nesprávný postup správního orgánu prvního stupně a potažmo žalovaného, který se s jeho postupem ztotožnil, je nutno vyhodnotit jako podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, neboť mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci.
17. Pokud se týče námítky neprokázání trestnosti jednání, poukazuje krajský soud na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2016, čj. 8 As 156/2016-35, dle jehož závěrů *„Pro založení odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt je sice podle § 125f odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích nutné, aby*

porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazovalo znaky přestupku podle tohoto zákona, toto ustanovení však nelze vykládat tak, že jsou správní orgány v řízení o správním deliktu povinny zjišťovat, zda byly naplněny všechny předpoklady přestupkové odpovědnosti řidiče vozidla. Pro splnění podmínky podle § 125f odst. 2 písm. b) citovaného zákona postačí, že jednání řidiče vykazuje znaky přestupku.“ Navíc, namítal-li žalobce, že dopravní značení bylo provedeno nesprávně bílou barvou, je jeho námitka zcela vyvrácena fotodokumentací založenou ve spisovém materiálu. Uvedené žalobní námitky tedy krajský soud důvodné neshledal.

Závěr a náklady řízení

18. Krajský soud s ohledem na zjištěné skutečnosti zrušil napadené rozhodnutí dle § 76 písm. c), § 78 odst. 4 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém tento bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

19. O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce byl v řízení procesně úspěšný a vzniklo mu tak vůči žalované právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří:

a) zaplacený soudní poplatek		3 000 Kč
b) náklady právního zastoupení advokátem		
- odměna advokáta za zastupování v řízení ve výši 3 100 Kč / úkon při těchto úkonech právní služby:	§ 7, § 9 odst. 4 písm.	
1) příprava a převzetí věci	d)	
2) sepsání žaloby	§ 12 odst. 4	
	vyhl. č. 177/1996 Sb.	6 200 Kč
- paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč / úkon při shora uvedených úkonech právní pomoci	§ 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.	600 Kč

Celkem včetně DPH 21% (vyjma soudního poplatku)

11 228
Kč

Soud uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení uvedenou částku, a to dle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „o. s. ř.“) k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalované povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 5. června 2018

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu